Папа Франциск канонізує голландського священика-антифашиста, убитого в Дахау

Тіт Брандсма

Анно Шурд Брандсма народився в голландському містечку Болсвард у 1881 році, а після приєднання до ордена кармелітів узяв чернече ім'я Тіт. У 1905 році він був висвячений на священика, навчався в Римі, де в 1909-му здобув ступінь доктора філософії. Потім священик повернувся на батьківщину, викладав філософію в низці навчальних закладів та займався вивченням кармелітського містицизму. Як духовний радник Голландської асоціації римсько-католицьких журналістів, він зіграв велику роль у модернізації щоденної католицької преси в Нідерландах.

Суть концепції Брандсма проста: Бог криється в кожній людині та в усьому творінні. Кожну мить Всевишній створює все, що існує, з нічого. Усе в Бозі, і Бог у всьому. Тому містик не відокремлений від повсякденного життя, а повністю залучений до нього.

У 1923 році священик став одним із засновників першого в Нідерландах Католицького університету в Неймегені, де незабаром обійняв посаду ректора.

Католицький університет у Неймегені

Про небезпеку нацизму та расової ненависті він говорив ще в середині 1930-х як на лекціях, так і на сторінках газет та журналів. У 1936 році кармеліт увійшов до Комітету протидії націонал-соціалізму, створеному голландськими інтелектуалами. Брандсма послідовно засуджував антиєврейські заходи нацистського режиму як до, так і під час окупації Нідерландів. У 1941 році він виступив проти виключення єврейських студентів із католицьких середніх шкіл і був ініціатором заборони розміщення реклами місцевого націонал-соціалістичного руху в католицькій пресі.

30 грудня 1941 року він у супроводі архієпископа де Йонга відвідав редакції католицьких газет, пояснюючи суть заборони, що німецька адміністрація розцінила як підпільну діяльність. У публічних виступах священик наголошував на несумісності нацизму з католицькою вірою і протестував проти переслідувань євреїв. Крім цього, Брандсма поширював пасторський лист католицьких єпископів Нідерландів із засудженням депортацій євреїв.

Брандсма в шатах ректора університету *Пам'ятник священику в Неймегені*

У січні 1942 року німецька окупаційна влада заарештувала 60-річного священика, за півроку він пройшов кілька в'язниць та таборів. У концтаборі Амерсфорт Тіт потоваришував із молодим реформатським пастором Йоханнесом Каптейном. 13 червня їх прикували один до одного й у такому вигляді доставили до Дахау.

За свідченнями ув'язнених, цей містик був моральною та духовною опорою для своїх таборових товаришів. Після кількох тижнів поневірянь та біологічних експериментів священика госпіталізували та вбили 26 липня 1942 року смертельною ін'єкцією фенолу.

У листопаді 1985 року папа Іоан Павло II оголосив Тіта Брандсма блаженним. Свідком у рамках процесу про беатифікацію виступила табірна медсестра, яка зробила Тіту смертельний укол. У 2005 році кармеліт був визнаний найвеличнішим жителем Неймегена за всю історію міста. Іменем священика названо найвищу премію Міжнародної спілки журналістів-католиків.

А днями у Ватикані заявили, що папа Франциск схвалив указ про канонізацію Тіта Брандсма.

Борис Вайнер